

VŠĮ VALAKUPIŲ REABILITACIJOS CENTRO KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VŠĮ Valakupių reabilitacijos centro (toliau – Įstaiga) korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę įstaigoje.

2. Korupcija įvardijamas bet koks Įstaigos darbuotojo elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau, ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

3. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, įgyvendinant Lietuvos Respublikos nacionalinę kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutariu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė kovos su korupcija 2015 – 2025 metų programa) ir atsižvelgiant į Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimo tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

4. Programoje vartojamos sąvokos:

4.1. **Korupcija** – pasiūlymas, pažadas ar davimas bet kokios naudoti kitam asmeniui už neteisėtą atlygį, kad būtų atliktos arba neatliktos to asmens pareigos arba kurstymas priimti kokią nors naudą kaip neteisėtą atlygį arba jos priėmimas už pareigų atlikimą arba neatlikimą.

4.2. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo.

4.3. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisėtų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

5. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

II. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

6. Programos tikslas – išsiaiškinti ir šalinti korupcijos Įstaigoje prielaidas, užtikrinti skaidresnę ir veiksmingesnę Įstaigos bei jos darbuotojų veiklą.

7. Programos uždavinys – galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas Įstaigoje, siekiant, kad visos gautos lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir kokybiškoms paslaugoms teikti, klientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis Įstaigos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos pobūdžio nusikalstamos veikos.

8. Korupcijos prevencijos tikslui ir uždaviniui pasiekti numatoma:

8.1. vykdyti nuolatinę kryptingą korupcijos prevencijos politiką, užtikrinti veiksmingą numatytą ilgalaikės korupcijos prevencijos Įstaigoje programos priemonių įgyvendinimą;

8.2. nustatyti veiklos sritis Įstaigoje, kuriose galima korupcinė veika, bei sąlygas jai atsirasti ir plisti;

8.3. teisinėmis, organizacinėmis, ekonominėmis ir socialinėmis priemonėmis užtikrinti tinkamą ir veiksmingą korupcijos prevencijos organizavimo, įgyvendinimo, priežiūros kontrolę;

8.4. įgyvendinti neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principą;

8.5. skatinti nepakantumą korupcijos apraiškoms ir įtraukti į korupcijos prevenciją visuomenę;

8.6. visokeriopaipai ginti visuotinai pripažįstamas klientų teises ir laisves, darbuotojų teises bei laisves ir nepažeisti nekaltumo prezumpcijos;

8.7. ugdyti antikorupcinę kultūrą Įstaigoje.

III. KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO PRIELAUDŲ ANALIZĖ

9. Galima išskirti veiklos sritis, kuriose galima korupcijos pasireiškimo tikimybė:

9.1. Įstaigos darbuotojų privačių ir viešųjų interesų nesuderinamumas;

9.2. sveikatos priežiūros paslaugų teikimas;

9.3. mokamų ir apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas;

9.4. vidaus administravimo veikla;

9.5. viešieji pirkimai.

IV. GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

10. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos, gali:

10.1. pablogėti teikiamų paslaugų kokybė ir prieinamumas;

10.2. sumažėti klientų pasitikėjimas Įstaigoje teikiamomis paslaugomis, darbuotojų kompetencija;

10.3. sumažėti klientų pasitikėjimas Įstaiga;

11. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos pasireiškimo prielaidas, galima numatyti veiksmingas korupcijos prevencijos programos poveikio priemones.

V. KORUPCIJOS PREVENCIJA

12. Korupcijos prevencija Įstaigoje – tai galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą, taip pat poveikis darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos. Tuo tikslu:

12.1. pastoviai ir sistemingai analizuoti korupcijos Įstaigoje prielaidas;

12.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio veikos;

12.3. į korupcijos prevencijos Įstaigos programas įtraukti visuomenę (klientus);

12.4. reguliariai informuoti visuomenę apie teikiamas paslaugas įstaigoje;

12.5. ugdyti antikorpacinę įstaigos darbuotojų kultūrą;

12.6. reguliariai vertinti korupcijos prevencijos programos veiksmingumą;

12.7. bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančia valstybės institucija -Specialiųjų tyrimų tarnyba.

VI. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

13. Korupcijos prevencijos programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Programos priemonių įgyvendinimo planas, kuris nustato priemones, tikslus, jų vykdymo terminus bei vykdytojus.

14. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis. Jis tvirtinamas ir atnaujinamas Įstaigos vadovo įsakymu.

15. Korupcijos prevencijos programą vykdo programos priemonių plane paskirti atsakingi Įstaigos darbuotojai:

15.1. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo Įstaigoje kontrolę, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos klausimais vykdo Įstaigos direktorius bei direktoriaus paskirti atsakingi darbuotojai už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

15.2. Kartą per metus (esant reikalui ir dažniau) už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingi darbuotojai pateikia informaciją (ataskaitą) direktoriui apie Įstaigos korupcijos prevencijos programos priemonių vykdymo eigą.

VI. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

16. Norint į korupcijos prevencijos programą įtraukti visuomenę, reikia:

16.1. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę darbuotojų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;

16.2. ugdyti antikorpacinę kultūrą (visuomenės ir Įstaigos darbuotojų antikorpacinis švietimas, ugdymas bei nepakantumo korupcijai skatinimas);

16.3. skatinti darbuotojus bei kitus asmenis (klientus bei jų artimuosius) pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) Įstaigoje.

17. Sudaryti sąlygas telefonu ar elektroniniu paštu anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Atlikti surinktos informacijos analizę.

VII. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

18. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:

18.1. sudaryti sąlygas Įstaigos darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti vadovybei savo įtarimus dėl galimos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

18.2. tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos;

18.3. išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl Įstaigos darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

18.4. gavus informaciją dėl galimų korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti Įstaigos vadovą.

VIII. SIEKIAMAI REZULTATAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

19. Korupcijos prevencijos programa siekiama tokių rezultatų:
  - 19.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
  - 19.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
  - 19.3. pagerinti korupcijos prevencijos priemonių Įstaigoje organizavimą;
  - 19.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą Įstaiga;
  - 19.5. pagerinti teikiamų paslaugų kokybę ir prieinamumą.
20. Korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymas ir kontrolė turi būti vertinami pagal šiuos rodiklius:
  - 20.1. atliktų korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimų skaičių;
  - 20.2. įvykdytų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;
  - 20.3. neįvykdytų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano priemonių skaičių;
  - 20.4. asmenų, pranešusių apie galimus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, skaičiaus pokytį;
  - 20.5. ištirtų pažeidimų, susijusių su korupcija, skaičius;
  - 20.6. anonimiškų ir oficialių pranešimų apie įtariamus pažeidimus ir ištirtų pažeidimų skaičių;
  - 20.7. organizuotų klientų apklausų skaičius;
  - 20.8. parengtų naujų ir atnaujintų Įstaigos korupcijos prevencijos programų ir įgyvendintų Programos priemonių skaičiaus pokytį.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Korupcijos prevencijos programa, esant poreikiui, gali būti pildoma.